

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "ความต้องการและการใช้เสตทัศนวัสดุของอาจารย์สาขาเกษตรในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง วัตถุประสงค์ในการใช้เสตทัศนวัสดุ ความต้องการและการใช้เสตทัศนวัสดุในด้าน รูปแบบ เนื้อหาวิชา แหล่งเสตทัศนวัสดุและการเข้าถึงเสตทัศนวัสดุรวมทั้งปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการใช้เสตทัศนวัสดุของอาจารย์สาขาเกษตร

การวิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ ดังนี้

ความต้องการ การใช้ และปัญหาในการใช้เสตทัศนวัสดุของอาจารย์สาขาเกษตรในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ กลุ่มสาขาพืช กลุ่มสาขาสัตว์ กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ และกลุ่มสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องทางการเกษตร ไม่แตกต่างกัน

ลักษณะการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยศึกษากับอาจารย์สาขาเกษตรซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 295 คน จากแบบสอบถามที่ส่งไปปรากฏว่าได้รับคืนมา 253 ชุด เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์นำมาวิเคราะห์ได้ จำนวน 228 ชุด คิดเป็นร้อยละ 77.29 ของแบบสอบถามที่ส่งออกไปทั้งหมด ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. ข้อมูลส่วนตัวของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม

จากจำนวนอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 228 คน จำแนกได้เป็น อาจารย์กลุ่มสาขาพืช ร้อยละ 41.7 อาจารย์กลุ่มสาขาสัตว์ ร้อยละ 33.8 อาจารย์กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์

การอาหารและโภชนาการ ร้อยละ 11.8 และอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องทางการเกษตร ร้อยละ 12.7

วุฒิการศึกษาสูงสุด ของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า อาจารย์กลุ่มสาขาพืช และกลุ่มสาขาสัตว์จำนวนมากที่สุดมีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาเอก ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการและอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องทางการเกษตรจำนวนมากที่สุดมีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท

สำหรับประสบการณ์การทำงานของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาพบว่าอาจารย์กลุ่มสาขาพืชจำนวนมากที่สุดมีประสบการณ์การทำงานในช่วง 11-15 ปี และ 16-20 ปี เท่ากัน ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาสัตว์จำนวนมากที่สุดมีประสบการณ์การทำงานในช่วง 1-5 ปี อาจารย์กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการจำนวนมากที่สุดมีประสบการณ์การทำงานในช่วง 11-15 ปี และอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องทางการเกษตรจำนวนมากที่สุด มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี และ 16-20 ปี เท่ากัน

2. การใช้และความต้องการวัสดุทัศนวัสดุ

2.1 วัตถุประสงค์ในการใช้วัสดุทัศนวัสดุ

อาจารย์สาขาเกษตร มีวัตถุประสงค์ในการใช้วัสดุทัศนวัสดุ เพื่อประกอบการสอนในชั้นเรียนและเพื่อใช้ประกอบการจัดการนิทรรศการ การฝึกอบรม การจัดสัมมนาทางวิชาการ และการบรรยายทางวิชาการในระดับมาก นอกนั้นเป็นวัตถุประสงค์ในระดับ ปานกลาง ทั้งสิ้น

เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ในการใช้วัสดุทัศนวัสดุตามกลุ่มสาขาวิชาของอาจารย์ พบว่าอาจารย์ทุกกลุ่มสาขาวิชา มีวัตถุประสงค์ในการใช้วัสดุทัศนวัสดุในระดับ เหมือนกัน 2 วัตถุประสงค์ คือ เพื่อใช้ประกอบการสอนในชั้นเรียน และเพื่อใช้ประกอบการจัด

นิทรรศการ การฝึกอบรม การสัมมนาทางวิชาการ และการบรรยายทางวิชาการ และยังพบว่า อาจารย์กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ มีวัตถุประสงค์ในการใช้สไลด์ทัศนวัสดุ เพื่อประกอบการผลิตผลงานทางวิชาการ เช่น งานวิจัย บทความ ตำรา และสื่อการเรียนในระดับ มากอีกด้วย

ผลการวิจัยในส่วนนี้ พบว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูชาติ แสงประทีปทอง (2530) พวงเพชร รื่นเรือง (2532) สามิณี ชัยวาสี (2534) Obetz (1980) Russell (1981) Bratton (1987) Agnew และคณะ (1989) ที่พบตรงกันว่า อาจารย์ใช้สไลด์ทัศนวัสดุ เพื่อประกอบการสอนในหลักสูตร ในระดับสูงสุด การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ เนื่องจากหน้าที่หลักของ อาจารย์ คือ การสอน สไลด์ทัศนวัสดุจึงนำมาใช้เพื่อช่วยในการถ่ายทอดความรู้และความคิดระหว่าง ผู้สอนและผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนจดจำเรื่องราวที่ต้องการศึกษาได้ง่ายขึ้น

2.2 รูปแบบสไลด์ทัศนวัสดุที่ใช้และต้องการ

2.2.1 การใช้ รูปแบบสไลด์ทัศนวัสดุที่อาจารย์สาขาเกษตรใช้ในระดับ มาก มี 2 รูปแบบ คือ ภาพโปรงใส และ สไลด์ ตามลำดับ ส่วนรูปแบบอื่นนอกจากนี้ พบว่าอาจารย์ ใช้ในระดับ น้อย - ปานกลาง

เมื่อจำแนกรูปแบบสไลด์ทัศนวัสดุที่ใช้ตามกลุ่มสาขาวิชาของอาจารย์พบว่า รูปแบบที่อาจารย์แต่ละกลุ่มสาขา ใช้ในระดับมากมีดังนี้

อาจารย์กลุ่มสาขาพืช และ กลุ่มสาขาลัตว์ ใช้สไลด์ทัศนวัสดุในระดับมาก เหมือนกัน 2 รูปแบบ คือ สไลด์ และ ภาพโปรงใส ส่วนรูปแบบอื่นนอกจากนี้ พบว่าอาจารย์ใช้ในระดับ น้อย - ปานกลาง

อาจารย์กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการและกลุ่มสาขา วิชาที่เกี่ยวข้องทางการเกษตร ใช้สไลด์ทัศนวัสดุในระดับมากเหมือนกัน 1 รูปแบบ คือ ภาพโปรงใส ส่วนรูปแบบอื่นนอกจากนี้ พบว่าอาจารย์ใช้ในระดับ น้อย - ปานกลาง

2.2.2 ความต้องการ รูปแบบวัสดุทัศนวัสดุที่อาจารย์สาขาเกษตรต้องการในระดับ มาก มี 3 รูปแบบ คือ ภาพโปรงใส สไลด์ และเทปบันทึกภาพ ตามลำดับ ส่วนรูปแบบอื่นนอกจากนี้ พบว่าอาจารย์ต้องการในระดับ น้อย - ปานกลาง

เมื่อจำแนกรูปแบบวัสดุทัศนวัสดุที่ต้องการตามกลุ่มสาขาวิชาของอาจารย์ พบว่ารูปแบบที่อาจารย์แต่ละกลุ่มสาขา ต้องการในระดับมากที่สุดนี้

อาจารย์กลุ่มสาขาพืช ต้องการวัสดุทัศนวัสดุในระดับมาก 2 รูปแบบ คือ สไลด์ และภาพโปรงใส ส่วนรูปแบบอื่นนอกจากนี้ พบว่าอาจารย์ต้องการในระดับ น้อย - ปานกลาง

อาจารย์กลุ่มสาขาสัตว์ และ กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ ต้องการวัสดุทัศนวัสดุในระดับ มาก เหมือนกัน 3 รูปแบบ คือ ภาพโปรงใส สไลด์ และเทปบันทึกภาพ ส่วนรูปแบบอื่นนอกจากนี้ พบว่าอาจารย์ต้องการในระดับ น้อย - ปานกลาง

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องทางการเกษตร ต้องการวัสดุทัศนวัสดุในระดับ มาก 4 รูปแบบ คือ ภาพโปรงใส สไลด์ เทปบันทึกภาพ และ สไลด์ประกอบเสียง ส่วนรูปแบบอื่นนอกจากนี้ พบว่าอาจารย์ต้องการในระดับ น้อย - ปานกลาง

จากการที่ผลการวิจัยพบว่า ภาพโปรงใสเป็นรูปแบบที่อาจารย์สาขาเกษตรทุกกลุ่มสาขาวิชาใช้ และต้องการมากนั้นอาจเป็นเพราะ ภาพโปรงใสเป็นวัสดุที่ผลิตง่าย ใช้สะดวก และราคาไม่แพง และเป็นรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับนำมาใช้ประกอบการบรรยายหรือสรุปเนื้อหาวิชาของบทเรียนช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว และได้ผลดี และยังเหมาะสำหรับการเรียนการสอนเป็นกลุ่มใหญ่ จึงเป็นวัสดุทัศนวัสดุที่นำมาใช้มากในการเรียนการสอน ผลการวิจัยในส่วนนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมหวัง แดงนิล (2528) และ ชูชาติ แสงประทีปทอง (2530) ที่พบว่าอาจารย์ใช้และต้องการภาพโปรงใสในระดับ มาก เช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ จะเห็นได้ว่า ผลการวิจัยในด้านรูปแบบของวัสดุทัศนวัสดุที่ อาจารย์ใช้ และต้องการ มากนั้น ยังมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการใช้วัสดุทัศนวัสดุอีกด้วย กล่าวคือ อาจารย์มีวัตถุประสงค์ในการใช้วัสดุทัศนวัสดุในระดับมาก คือ เพื่อประกอบการเรียน การสอนในชั้นเรียนซึ่งภาพโปสเตอร์ เป็นสื่อที่เอื้อต่อการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ สไลด์ ซึ่งเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่อาจารย์ใช้ และต้องการมาก และเทปบันทึกภาพที่อาจารย์ต้องการใน ระดับมากอีกด้วยนั้น ทั้ง 2 รูปแบบนี้ก็มีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน เช่นเดียวกัน เนื่องจากการเรียนการสอนสาขาวิชาเกษตรนั้น เป็นการเรียนด้วยการกระทำจริง เน้นการฝึกปฏิบัติ เพื่อก่อให้เกิดทักษะและประสบการณ์ทางด้านวิชาเกษตร ดังนั้น วัสดุทัศนวัสดุใน รูปแบบสไลด์ และ เทปบันทึกภาพ จึงเป็นสื่อที่ทำให้ผู้เรียนเห็นจริง และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ นอกจากนี้ยังนำมาใช้เพื่อทบทวนบทเรียน หรือศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติมด้วยตนเองได้ตลอดเวลา

วัสดุทัศนวัสดุทั้ง 3 รูปแบบ ยังนำมาใช้มากในการจัดนิทรรศการ การฝึกอบรม การจัดสัมมนาทางวิชาการ และการบรรยายทางวิชาการ ซึ่งเป็นอีกวัตถุประสงค์ หนึ่งที่อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่าทั้ง 3 รูปแบบล้วนเป็นสื่อที่สะดวกต่อการใช้งานช่วยให้เข้าใจ เรื่องราวได้ง่ายและชัดเจน และดึงดูดความสนใจของผู้ชม ผู้จัดหรือผู้บรรยายไม่ต้องเสียเวลา อธิบายหรือชี้แจงเรื่องราวตลอดเวลา

2.3 เนื้อหาวิชาที่ใช้และต้องการ

2.3.1 การใช้

ด้านเนื้อหาวิชาของวัสดุทัศนวัสดุที่อาจารย์สาขาเกษตรใช้ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกกลุ่มเนื้อหาวิชาใหญ่ ได้แก่ กลุ่มเนื้อหาวิชาทางสาขาพืช สาขา สัตว์ สาขาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ สาขาที่เกี่ยวข้องทางการเกษตร และสาขา วิชาอื่น ๆ ตามลำดับ

เมื่อจำแนกเนื้อหาวิชาที่ใช้ตามกลุ่มสาขาวิชาของอาจารย์ พบว่าเนื้อหา วิชาที่อาจารย์แต่ละกลุ่มสาขา ใช้ในระดับมากมีดังนี้

อาจารย์กลุ่มสาขาสัตว ใช้สัตตทัศน์วัสดุในกลุ่มเนื้อหาริชาทางสาขา สัตว์ในระดับมาก โดยใช้นื้อห่าย่อย สัตวแพทยศาสตร์และการสุขาภิบาลสัตว์ และ สัตวบาลใน ระดับมากเช่นเดียวกัน เนื้อหาริชาอื่นนอกจากนี้ พบว่าอาจารย์ใช้ในระดับ น้อย - ปานกลาง

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ ใช้ สัตตทัศน์วัสดุในกลุ่มเนื้อห่าย่อยของกลุ่มเนื้อหาริชาทางสาขาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ ในระดับมาก คือ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหารและพัฒนาผลิตภัณฑ์ และอุตสาหกรรมเกษตร นอกจากนี้ยังพบว่า ในกลุ่มเนื้อหาสาขาวิชาอื่น ๆ อาจารย์ยังใช้เนื้อหาริชาย่อย ดาราศาสตร์ ใน ระดับมาก อีกด้วย เนื้อหาริชาอื่นนอกจากนี้อาจารย์ใช้ในระดับ น้อย - ปานกลาง

ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาพืช ใช้สัตตทัศน์วัสดุทุกกลุ่มเนื้อหาริชาใหญ่ และ เนื้อหาริชาย่อยในระดับ ปานกลาง เกือบทุกกลุ่มเนื้อหาริชา ยกเว้นเนื้อหาริชาทางสาขาวิชาอื่น ๆ ที่มีการใช้ในระดับ น้อย - ปานกลาง และ อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องทางการเกษตรใช้ สัตตทัศน์วัสดุในกลุ่มเนื้อหาใหญ่ และกลุ่มเนื้อห่าย่อย ทุกกลุ่มเนื้อหาริชาในระดับ น้อย - ปานกลาง

2.3.2 ความต้องการ ด้านเนื้อหาริชาของสัตตทัศน์วัสดุที่อาจารย์สาขาเกษตร ต้องการ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทุกกลุ่มเนื้อหาริชาใหญ่ ได้แก่ กลุ่มเนื้อหาริชาทางสาขาพืช สาขาสัตว สาขาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ สาขาที่เกี่ยวข้องทางการเกษตร และ สาขาวิชาอื่น ๆ ตามลำดับ

เมื่อจำแนกเนื้อหาริชาที่ใช้ตามกลุ่มสาขาวิชาของอาจารย์ พบว่าเนื้อหา ริชาที่อาจารย์แต่ละกลุ่มสาขาวิชา ใช้ในระดับ มาก มีดังนี้

อาจารย์กลุ่มสาขาพืช ต้องการสัตตทัศน์วัสดุกลุ่มเนื้อหาริชาทางสาขาพืช ในระดับมาก โดยต้องการเนื้อห่าย่อย พืชสวน และพืชไร่ ในระดับมากเช่นเดียวกัน เนื้อหาริชาอื่น นอกจากนั้น พบว่าอาจารย์ต้องการในระดับ น้อย - ปานกลาง

อาจารย์กลุ่มสาขาสัตว ต้องการสัตตทัศน์วัสดุในกลุ่มเนื้อหาริชาทาง สาขาสัตวในระดับมาก โดยต้องการเนื้อห่าย่อย สัตวแพทยศาสตร์และการสุขาภิบาลสัตว์ และ

สัตว์บาลในระดับมากเช่นเดียวกัน เนื้อหาวิชาอื่นนอกจากนี้ พบว่าอาจารย์ต้องการในระดับ
น้อย - ปานกลาง

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ ต้องการ
สัตตทัศน์วัสดุ กลุ่มเนื้อหาวิชาทางสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการในระดับมาก โดย
ต้องการเนื้อหาย่อย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร พัฒนาผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเกษตร
และเทคโนโลยีการบรรจุ ในระดับมากเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ยังต้องการเนื้อหาย่อยพบว่าในกลุ่ม
เนื้อหาวิชาทางสาขาวิชาอื่นๆ คือ สถิติ และ ภาษา ในระดับมากอีกด้วย เนื้อหาวิชาอื่นนอกจากนี้
พบว่า อาจารย์ต้องการในระดับ น้อย - ปานกลาง

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องทางการเกษตร ต้องการสัตตทัศน์วัสดุ
ในกลุ่มเนื้อหาสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องทางการเกษตรในระดับมาก โดยต้องการเนื้อหาย่อย การส่ง
เสริมและนิเทศศาสตร์เกษตรและเศรษฐศาสตร์การเกษตรในระดับมากเช่นเดียวกัน นอกจากนี้
ยังต้องการเนื้อหาย่อย ในกลุ่มเนื้อหาวิชาทางสาขาวิชาอื่น ๆ คือ ศิลปและนันทนาการ ในระดับ
มากอีกด้วย เนื้อหาวิชาอื่นนอกจากนี้ อาจารย์ต้องการในระดับ น้อย - ปานกลาง

ผลการวิจัยในส่วนนี้ อาจสรุปได้ว่า อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาใดยอม
ใช้และต้องการเนื้อหาวิชาที่ตรงกับสาขาวิชาที่ตนสอนในระดับที่สูงกว่าเนื้อหาวิชาด้านอื่น

เป็นที่น่าสังเกตว่า มีอาจารย์เพียง 2 กลุ่ม คือ อาจารย์กลุ่มสาขา
วิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ และอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องทางการเกษตรที่ใช้
และ/หรือต้องการเนื้อหาสาขาวิชาอื่น ๆ ในระดับมาก นอกเหนือจากเนื้อหาวิชาที่สอดคล้องกับ
สาขาวิชาที่สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ทั้ง 2 กลุ่มสาขาวิชา คือ อาจารย์กลุ่มสาขา
วิทยาศาสตร์และโภชนาการ มีลักษณะหลักสูตรของสาขาวิชาที่สอน ส่วนใหญ่ในหมวดวิชาพื้นฐาน
ทั่วไป เช่น วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ภาษา และในหมวดวิชาเฉพาะด้าน เช่น เนื้อหาวิชา
สถิติ ซึ่งเป็นหมวดวิชาเฉพาะด้าน โดยเป็นทั้งวิชาแกนและวิชาเฉพาะ

ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาที่เกี่ยวข้องทางการเกษตร ที่พบว่า อาจารย์ใช้
เนื้อหาวิชาย่อย ศิลปและนันทนาการนั้น อาจเป็นเพราะว่าเป็นเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชา

ที่อาจารย์มีความต้องการในระดับมากคือ การส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร ซึ่งในสาขาวิชาจะมีเนื้อหาวิชา เช่น การติดต่อสื่อสารทางเกษตร การพูดในที่สาธารณะ การพูดและการเขียนในงานส่งเสริม หลักการประชาสัมพันธ์ สื่อมวลชนกับการส่งเสริมและการถ่ายภาพ เป็นต้น ตลอดจนการฝึกปฏิบัติงานและศึกษานอกสถานที่

2.4 แหล่งวัสดุทัศนวัสดุที่ใช้และต้องการ

แหล่งวัสดุทัศนวัสดุ ที่อาจารย์สาขาเกษตรฯใช้และต้องการ ซึ่งจำแนกได้เป็น 3 แหล่งใหญ่ คือ แหล่งวัสดุทัศนวัสดุภายในมหาวิทยาลัย แหล่งวัสดุทัศนวัสดุภายนอกมหาวิทยาลัย และแหล่งวัสดุทัศนวัสดุส่วนตัว ผลการวิจัยพบว่า

2.4.1 การใช้ ด้านแหล่งวัสดุทัศนวัสดุที่อาจารย์สาขาเกษตรฯใช้ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกแหล่งใหญ่ คือ แหล่งวัสดุทัศนวัสดุภายในมหาวิทยาลัย แหล่งวัสดุทัศนวัสดุภายนอกมหาวิทยาลัย และแหล่งวัสดุทัศนวัสดุส่วนตัว

เมื่อพิจารณาแหล่งวัสดุทัศนวัสดุแหล่งย่อยที่อาจารย์ใช้ พบว่า อาจารย์ใช้หน่วยบริการวัสดุทัศนวัสดุของภาควิชาที่สังกัด และ วัสดุทัศนวัสดุของตนเองในระดับมาก แหล่งวัสดุทัศนวัสดุแหล่งย่อยอื่นนอกจากนี้ พบว่าอาจารย์ใช้ในระดับ น้อย - ปานกลาง

เมื่อจำแนกแหล่งวัสดุทัศนวัสดุที่ใช้ตามกลุ่มสาขาวิชาของอาจารย์ พบว่า แหล่งวัสดุทัศนวัสดุที่อาจารย์แต่ละกลุ่มสาขาวิชาใช้ในระดับมาก มีดังนี้

อาจารย์กลุ่มสาขาพืชและกลุ่มสาขาสัตว์ ใช้แหล่งวัสดุทัศนวัสดุย่อยในระดับมาก 2 แหล่ง คือ หน่วยบริการวัสดุทัศนวัสดุของภาควิชาที่สังกัด และวัสดุทัศนวัสดุของตนเอง แหล่งวัสดุทัศนวัสดุอื่นนอกจากนี้ พบว่าอาจารย์ใช้ในระดับ น้อย - ปานกลาง

อาจารย์กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ ใช้
แหล่งโสตทัศนวัสดุย่อย 1 แหล่ง ในระดับมาก คือ หน่วยบริการโสตทัศนวัสดุของภาควิชาที่สังกัด
แหล่งโสตทัศนวัสดุอื่นนอกจากนี้ อาจารย์ใช้ในระดับ น้อย - ปานกลาง

ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องทางการเกษตรมีการใช้แหล่ง
โสตทัศนวัสดุอื่นในระดับ น้อย - ปานกลาง

2.4.2 ความต้องการ ด้านแหล่งโสตทัศนวัสดุที่อาจารย์สาขาเกษตรต้องการ
พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 แหล่งใหญ่ คือ แหล่งโสตทัศนวัสดุภายในมหาวิทยาลัย แหล่งโสตทัศนวัสดุ
อื่นนอกจากนี้ พบว่าอาจารย์ต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาแหล่งโสตทัศนวัสดุแหล่งย่อยที่อาจารย์ต้องการ พบว่า
อาจารย์ต้องการหน่วยบริการโสตทัศนวัสดุของภาควิชาที่สังกัด หน่วยบริการโสตทัศนวัสดุของคณะ
และ โสตทัศนวัสดุของตนเอง ในระดับมาก แหล่งโสตทัศนวัสดุแหล่งย่อยอื่นนอกจากนี้ พบว่า
อาจารย์ต้องการในระดับ ปานกลาง

เมื่อจำแนกแหล่งโสตทัศนวัสดุที่ต้องการตามกลุ่มสาขาวิชาของอาจารย์
พบว่าแหล่งโสตทัศนวัสดุที่อาจารย์แต่ละกลุ่มสาขาต้องการในระดับมาก มีดังนี้

อาจารย์กลุ่มสาขาพืช ต้องการแหล่งโสตทัศนวัสดุย่อยในระดับมาก
2 แหล่ง คือ หน่วยบริการโสตทัศนวัสดุของภาควิชาที่สังกัด และโสตทัศนวัสดุของตนเอง แหล่ง
โสตทัศนวัสดุแหล่งย่อยอื่นนอกจากนี้ พบว่าอาจารย์ต้องการในระดับ น้อย - ปานกลาง

อาจารย์กลุ่มสาขาสัตว์ ต้องการแหล่งโสตทัศนวัสดุภายในมหาวิทยาลัย
ในระดับมาก โดยต้องการแหล่งย่อย หน่วยบริการโสตทัศนวัสดุของภาควิชาที่สังกัด และหน่วย
บริการโสตทัศนวัสดุของคณะในระดับมากเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ยังต้องการแหล่งย่อยโสตทัศนวัสดุ
ส่วนตัวของตนเอง ในระดับมากอีกด้วย แหล่งโสตทัศนวัสดุอื่นนอกจากนี้อาจารย์ต้องการในระดับ
ปานกลาง

อาจารย์กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ ต้องการ แหล่งสารสนเทศวัสดุภายในมหาวิทยาลัยในระดับมาก โดยต้องการแหล่งย่อยทุกแหล่ง คือ หน่วยบริการสารสนเทศของภาควิชาที่สังกัด หน่วยบริการสารสนเทศของคณะ หน่วยบริการทัศนศึกษากลางของมหาวิทยาลัย หน่วยบริการสารสนเทศของหอสมุดกลาง และหน่วยบริการสารสนเทศของห้องสมุดคณะในระดับมากเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ยังต้องการแหล่งสารสนเทศวัสดุของตนเองในระดับมากอีกด้วย แหล่งสารสนเทศอื่นนอกจากนี้ อาจารย์ต้องการในระดับ ปานกลาง

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องทางการเกษตร ต้องการแหล่งสารสนเทศวัสดุย่อย ในระดับมาก 2 แหล่ง คือ หน่วยบริการสารสนเทศของภาควิชาที่สังกัด และ หน่วยบริการสารสนเทศของคณะในระดับมาก แหล่งสารสนเทศอื่นนอกจากนี้ อาจารย์ต้องการในระดับ ปานกลาง

จากผลการวิจัยที่พบว่า ภาควิชาที่สังกัดและแหล่งสารสนเทศวัสดุส่วนตัว เป็นแหล่งสารสนเทศวัสดุที่อาจารย์สาขาเกษตรฯใช้และต้องการในระดับมาก และ หน่วยบริการสารสนเทศของคณะ เป็นแหล่งที่อาจารย์ต้องการในระดับมากนั้น อาจเป็นเพราะแหล่งสารสนเทศวัสดุทั้งสามแหล่ง เป็นแหล่งใกล้ตัว การติดต่อขอใช้สารสนเทศวัสดุทำได้ง่าย ประหยัดเวลา และมีความสะดวกในการใช้บริการ นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งสารสนเทศวัสดุที่มีเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับสาขาวิชาที่สอนอยู่และตรงกับการเรียนการสอนของอาจารย์มากที่สุด

เป็นที่น่าสังเกตว่า อาจารย์กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ เป็นอาจารย์กลุ่มเดียวที่ต้องการแหล่งสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัย ทุกแหล่งย่อยในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์กลุ่มนี้ นอกจากมีความต้องการเนื้อหาวิชาเฉพาะสาขาที่ตนสอนแล้วยังต้องการเนื้อหาวิชาทางสาขาวิชาอื่น ๆ เช่น คณิตศาสตร์ ภาษา และสถิติในระดับมากอีกด้วย ซึ่งเนื้อหาวิชาอื่น ๆ อาจมีให้บริการในหน่วยทัศนศึกษากลาง หรือ หอสมุดกลางมากกว่าจะมีในห้องสมุดคณะ หรือภาควิชาที่สังกัด

สำหรับแหล่งสารสนเทศภายในนอกมหาวิทยาลัย ที่อาจารย์สาขาเกษตรฯ ใ้ระบุชื่อว่าเป็นแหล่งที่ใช้/ต้องการ มีจำนวนทั้งสิ้น 45 แหล่ง (ตารางที่ 18) โดยแหล่งที่มีจำนวน

ผู้ระบุชื่อตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป มี 5 แห่ง เรียงตามลำดับความถี่ได้ดังนี้ คือ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ (11 คน) กรมปศุสัตว์ (7 คน) กรมส่งเสริมการเกษตร กองเกษตรสัมพันธ์
(5 คน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (5 คน) สำนักข่าวสารอเมริกัน (5 คน)

แหล่งสารสนเทศทั้ง 5 แห่ง ดังกล่าว มีหน่วยงานสารสนเทศที่รวบรวม
และผลิตสารสนเทศด้านการเกษตร ตลอดจนให้บริการและเผยแพร่กิจกรรมของสถาบันนั้น ๆ
ในรูปของสารสนเทศต่าง ๆ จึงมีอาจารย์ไปใช้และต้องการมาก

2.5 วิธีการเข้าถึงสารสนเทศที่ใช้และต้องการ

วิธีการเข้าถึงสารสนเทศ ที่อาจารย์สาขาเกษตรฯ ใช้และต้องการ ซึ่งจำแนกได้
เป็น 3 วิธีใหญ่ คือ วิธีการเข้าถึงสารสนเทศโดยอาศัยบุคคล วิธีการเข้าถึงสารสนเทศโดย
อาศัยคู่มือช่วยค้นบุคคล และวิธีการเข้าถึงสารสนเทศโดยอาศัยการติดตามข่าวสาร

2.5.1 การใช้ ด้านวิธีการเข้าถึงสารสนเทศที่อาจารย์สาขาเกษตรฯ ใช้ พบว่า
อยู่ในระดับปานกลางทุกวิธี ได้แก่ วิธีการเข้าถึงสารสนเทศโดยอาศัยคู่มือช่วยค้น วิธีการเข้าถึง
สารสนเทศโดยอาศัยบุคคล และวิธีการเข้าถึงสารสนเทศโดยอาศัยการติดตามข่าวสาร ตาม
ลำดับ

เมื่อจำแนกวิธีการเข้าถึงสารสนเทศที่ใช้ตามกลุ่มสาขาวิชาของ
อาจารย์ พบว่าวิธีการเข้าถึงสารสนเทศที่อาจารย์แต่ละกลุ่มสาขา ใช้ในระดับมาก มีดังนี้

อาจารย์กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ ใช้วิธีการ
ย่อยในการเข้าถึงสารสนเทศในระดับมาก คือ บัตรรายการสารสนเทศ ประเภทบัตรชื่อ เรื่อง
บัตรเรื่อง และบัตรผู้แต่ง วิธีการย่อยอื่นในการเข้าถึงสารสนเทศนอกจากนี้ อาจารย์ใช้ในระดับ
น้อย - ปานกลาง

ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาพืช กลุ่มสาขาสัตว์ และอาจารย์กลุ่มสาขา
วิชาที่เกี่ยวข้องทางการเกษตร มีวิธีการเข้าถึงสารสนเทศในระดับ น้อย - ปานกลาง

2.5.2 ความต้องการ ด้านวิธีการเข้าถึงสารสนเทศที่อาจารย์สาขาเกษตร ต้องการ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกวิธี ได้แก่ วิธีการเข้าถึงสารสนเทศโดยอาศัยคู่มือช่วยค้น วิธีการเข้าถึงสารสนเทศโดยอาศัยบุคคล และวิธีการเข้าถึงสารสนเทศโดยอาศัยการติดตามข่าวสาร ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาวิธีการเข้าถึงสารสนเทศย่อย ที่อาจารย์ต้องการ พบว่า อาจารย์ต้องการวิธีย่อยในการเข้าถึงสารสนเทศโดยอาศัยคู่มือช่วยค้นในระดับ มาก คือ บัตรรายการสารสนเทศ ประเภทบัตรชื่อเรื่อง วิธีการย่อยอื่นนอกจากนี้พบว่าอาจารย์ต้องการในระดับ น้อย - ปานกลาง

เมื่อจำแนกวิธีการเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการตามกลุ่มสาขาวิชาของ อาจารย์ พบว่าวิธีการเข้าถึงสารสนเทศที่อาจารย์แต่ละกลุ่มสาขาใช้และต้องการในระดับ มาก มีดังนี้

อาจารย์กลุ่มสาขาพืช ต้องการวิธีการย่อยในการเข้าถึงสารสนเทศ ในระดับมาก คือ บัตรรายการสารสนเทศ ประเภทบัตรชื่อเรื่อง ส่วนวิธีการย่อยอื่นในการเข้าถึงสารสนเทศนอกจากนี้ พบว่าอาจารย์ต้องการในระดับ น้อย - ปานกลาง

อาจารย์กลุ่มสาขาสัตว์ ต้องการวิธีการย่อยในการเข้าถึงสารสนเทศ ในระดับมาก คือ ขอคำปรึกษาและคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ และขอความช่วยเหลือจากบุคลากรผู้ให้บริการสารสนเทศให้ช่วยค้นหา วิธีการย่อยอื่นในการเข้าถึงสารสนเทศนอกจากนี้ อาจารย์ใช้และต้องการในระดับ ปานกลาง

อาจารย์กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ ต้องการ วิธีการย่อยในการเข้าถึงสารสนเทศในระดับมาก คือ บัตรรายการสารสนเทศ ประเภทบัตรชื่อเรื่อง บัตรเรื่อง และบัตรผู้แต่ง ขอคำปรึกษาและคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ และติดตามรายการจากวิทยุและโทรทัศน์ วิธีการย่อยอื่นในการเข้าถึงสารสนเทศนอกจากนี้ พบว่า

อาจารย์ต้องการในระดับ ปานกลาง

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องทางการเกษตร ต้องการวิธีการ
 ย่อยในการเข้าถึงสารสนเทศ ในระดับมาก คือ ขอคำปรึกษาและคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญใน
 เรื่องนั้น ๆ บัตรรายการสารสนเทศ ประเภทบัตรชื่อเรื่อง และบรรณานุกรมสารสนเทศ
 เฉพาะสาขา วิธีการย่อยอื่นในการเข้าถึงสารสนเทศนอกจากนี้ อาจารย์ต้องการในระดับ
 น้อย - ปานกลาง

จากผลการวิจัยที่พบว่า อาจารย์เกือบทุกกลุ่มสาขาวิชา ยกเว้นอาจารย์
 กลุ่มสาขาสัตวศาสตร์ ต้องการวิธีการเข้าถึงสารสนเทศโดยอาศัยคู่มือช่วยค้นประเภทบัตรชื่อเรื่องใน
 ระดับมากนั้น อาจเป็นเพราะชื่อเรื่องสามารถสื่อขอบเขตของเนื้อหาของสารสนเทศได้ช่วยให้
 อาจารย์ค้นหาวัสดุต่าง ๆ ที่ต้องการได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น ในขณะที่เดียวกัน อาจารย์ค้นข้อมูล
 สารสนเทศจากชื่อเรื่องเป็นหลัก จึงทำให้ต้องการบัตรประเภทนี้มาก

นอกจากนี้ จากการที่อาจารย์เกือบทุกกลุ่มสาขาวิชา ยกเว้นกลุ่มสาขาพืช
 ยังต้องการเข้าถึงสารสนเทศ โดยอาศัยบุคคล คือ ขอคำปรึกษาและคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญใน
 เรื่องนั้น ๆ ในระดับมากอีกด้วย อาจเป็นเพราะบุคคลเหล่านี้จะให้คำแนะนำหรือข้อมูลตรงกับ
 ความสนใจเฉพาะด้านได้มากที่สุด ทำให้เข้าถึงสื่อได้รวดเร็วตรงกับความต้องการ ส่วนอาจารย์
 กลุ่มสาขาพืช ที่ไม่พบว่า มีการใช้และต้องการวิธีการถึงสารสนเทศโดยขอคำปรึกษาและคำแนะนำ
 จากผู้เชี่ยวชาญในระดับมาก นั้น อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์กลุ่มสาขาพืชส่วนใหญ่ มีวุฒิการศึกษา
 อยู่ในระดับปริญญาเอกและมีประสบการณ์การทำงานสูงคือ 11-15 ปี และ 16-20 ปี จึงอาจมี
 ประสบการณ์ ทักษะ และความรู้ ซึ่งได้สั่งสมมามาก และใช้วิธีค้นคว้าด้วยตนเอง

2.6 ปัญหาการใช้สารสนเทศ

อาจารย์สาขาเกษตร ประสบปัญหาการใช้สารสนเทศ ในระดับปานกลาง
 ทุกกลุ่มปัญหา ได้แก่ ปัญหาด้านรูปแบบ แหล่งสารสนเทศ การเข้าถึงสารสนเทศ ปัญหาอื่น ๆ
 และปัญหาเนื้อหาวิชาของสารสนเทศ ตามลำดับ โดยปัญหาด้านรูปแบบสารสนเทศ นั้น มีปัญหา

ย่อยที่อาจารย์ประสบในระดับมาก คือ โสตทัศนวัสดุบางรูปแบบที่ต้องการใช้ไม่มี และ ปัญหาด้าน แหล่งโสตทัศนวัสดุ มีปัญหาย่อยที่ประสบในระดับมาก คือ แหล่งโสตทัศนวัสดุ ภายนอกมหาวิทยาลัย ที่ให้บริการอยู่ไกลเกินไปไม่สะดวกในการติดต่อขอใช้บริการ และไม่ทราบแหล่งโสตทัศนวัสดุอื่นภายใน มหาวิทยาลัย ส่วนปัญหาย่อยอื่นนอกจากนี้ เป็นปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุที่อาจารย์ประสบในระดับ น้อย - ปานกลาง

เมื่อจำแนกปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุ ตามกลุ่มสาขาของอาจารย์ พบว่า ปัญหา การใช้โสตทัศนวัสดุที่อาจารย์แต่ละกลุ่มสาขาวิชา ประสบในระดับมาก มีดังนี้

อาจารย์กลุ่มสาขาพืช ประสบปัญหาย่อยด้านรูปแบบโสตทัศนวัสดุในระดับมาก คือ โสตทัศนวัสดุบางรูปแบบที่ต้องการใช้ไม่มี และ ยังประสบปัญหาย่อยด้านแหล่งโสตทัศนวัสดุ ภายนอกมหาวิทยาลัย ในระดับมาก คือ ไม่ทราบแหล่งโสตทัศนวัสดุอื่นภายในมหาวิทยาลัย และ แหล่งโสตทัศนวัสดุภายนอกที่ให้บริการอยู่ไกลเกินไป ไม่สะดวกในการติดต่อขอใช้บริการ ปัญหาอื่น นอกจากนี้ เป็นปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุที่อาจารย์ประสบในระดับ น้อย - ปานกลาง

อาจารย์กลุ่มสาขาสัตว ประสบปัญหาย่อยด้านรูปแบบโสตทัศนวัสดุในระดับมาก คือ โสตทัศนวัสดุบางรูปแบบที่ต้องการใช้ไม่มี และ ยังประสบปัญหาย่อยด้านแหล่งโสตทัศนวัสดุภายนอก มหาวิทยาลัย ในระดับมาก คือ แหล่งโสตทัศนวัสดุที่ให้บริการอยู่ไกลเกินไป ไม่สะดวกในการติดต่อ ขอใช้บริการ ปัญหาอื่นนอกจากนี้ เป็นปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุที่อาจารย์ประสบในระดับ น้อย - ปานกลาง

อาจารย์กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ ประสบปัญหาย่อยด้าน รูปแบบโสตทัศนวัสดุในระดับมาก คือ โสตทัศนวัสดุบางรูปแบบที่ต้องการใช้ไม่มี และ โสตทัศนวัสดุ บางรูปแบบที่มีอยู่ไม่มีอุปกรณ์สำหรับใช้ และ ยังประสบปัญหาย่อยในด้านการเข้าถึงโสตทัศนวัสดุโดย อาศัยการติดตามข่าวสารในระดับมากคือ ไม่ได้รับรายชื่อโสตทัศนวัสดุใหม่ ๆ นอกจากนี้ยังประสบ ปัญหาย่อยในแหล่งโสตทัศนวัสดุภายนอกมหาวิทยาลัยในระดับมากทุกปัญหา ปัญหาอื่นนอกจากนี้ เป็นปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุที่อาจารย์ประสบในระดับ น้อย - ปานกลาง

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องทางการเกษตร ประสบปัญหาย่อยด้านรูปแบบ
 โสตกศนวิศดูในระดับมาก คือ โสตกศนวิศดูบางรูปแบบที่ต้องการใช้ไม่มี และยังประสบปัญหาย่อย
 ด้านแหล่งโสตกศนวิศดูภายนอกมหาวิทยาลัยในระดับมาก คือ ไม่ทราบแหล่งโสตกศนวิศดูอื่น
 ภายนอกมหาวิทยาลัย ปัญหาอื่นนอกจากนี้เป็นปัญหาการใช้โสตกศนวิศดูที่อาจารย์ประสบในระดับ
 น้อย - ปานกลาง

จากผลการวิจัยปัญหาการใช้โสตกศนวิศดูของอาจารย์สาขาเกษตร ที่พบว่า
 อาจารย์ทุกกลุ่มสาขาวิชาประสบปัญหาที่ตรงกันในระดับมาก คือ ปัญหาโสตกศนวิศดูบางรูปแบบที่
 ต้องการใช้ไม่มีนั้น อาจเป็นเพราะปัจจุบันหน่วยบริการโสตกศนวิศดูของคณะหรือภาควิชา ซึ่งเป็น
 แหล่งที่อาจารย์ต้องการใช้บริการมากนั้น ได้จัดการรวบรวมสื่อไว้บริการ เพียงบางรูปแบบเท่านั้น
 เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับอาจมีจำนวนจำกัด จึงเป็นผลทำให้โสตกศนวิศดูที่จัดหาเข้ามาในรูปแบบ
 ที่จำกัด ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ตรงกับความต้องการของอาจารย์ นอกจากนั้นการจัดหาโสตกศนวิศดู
 รูปแบบใดก็ตามเข้ามาให้บริการ ก็ย่อมต้องจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับเสนาให้พร้อมด้วย จึงทำให้หน่วย
 บริการโสตกศนวิศดู จำกัดการจัดหาโสตกศนวิศดูเฉพาะรูปแบบที่มีอุปกรณ์อยู่เท่านั้น นอกจากนี้ปัญหา
 ที่พบว่า อาจารย์ทุกกลุ่มประสบในระดับมากตรงกันอีกปัญหาหนึ่ง คือ ปัญหาแหล่งโสตกศนวิศดูที่ให้
 บริการอยู่ไกลเกินไป ไม่สะดวกในการติดต่อขอใช้บริการ และปัญหาที่อาจารย์ 3 กลุ่ม ยกเว้นกลุ่ม
 สาขาสัตวประสบตรงกัน คือ ไม่ทราบแหล่งโสตกศนวิศดูอื่น ภายนอกมหาวิทยาลัยนั้น ผลการวิจัย
 ส่วนนี้มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยด้านแหล่งโสตกศนวิศดู กล่าวคือ เนื่องจากอาจารย์ประสบ
 ปัญหาการใช้แหล่งโสตกศนวิศดูภายนอกมหาวิทยาลัยในระดับมาก อาจารย์จึงใช้และ/หรือต้องการ
 แหล่งโสตกศนวิศดูภายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ ภาควิชาที่สังกัดและหน่วยบริการโสตกศนวิศดูของคณะ
 ในระดับมาก

ผลการวิจัยนี้ มีส่วนสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมหวัง แต่งนิล (2528)

ที่พบว่า อาจารย์ประสบปัญหาไม่ทราบแหล่งโสตกศนวิศดูอื่นภายนอกมหาวิทยาลัย ในระดับมาก
 เช่นเดียวกัน

2.7 ข้อเสนอแนะของอาจารย์สาขาเกษตร เพื่อเป็นแนวทางการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการใช้สัตตทัศน์

สำหรับข้อเสนอแนะที่มีจำนวนผู้เสนอตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป มี 8 ข้อเรียงตามลำดับความถี่ได้ดังนี้

3.6.1 หน่วยงานที่ให้บริการสัตตทัศน์ภายในมหาวิทยาลัย ควรดำเนินการจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อความต้องการ (26 คน)

3.6.2 ควรจัดหารูปแบบสัตตทัศน์ต่อไปนี้ไว้ให้บริการได้แก่ เทปบันทึกภาพ สไลด์ และภาพโปร่งใส ตามลำดับ (23, 21, และ 14 คน)

3.6.3 เนื้อหาวิชาของสัตตทัศน์ ควรมีเนื้อหาวิชาเฉพาะสาขาไว้ให้บริการ (19 คน)

3.6.4 รูปแบบสัตตทัศน์ควรมีความทันสมัยและใช้ง่าย (11 คน)

3.6.5 ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสัตตทัศน์ ที่ให้บริการอยู่แก่อาจารย์ คณะต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยได้ทราบ (11 คน)

3.6.6 ในการติดต่อขอใช้บริการจาก หน่วยบริการสัตตทัศน์ภายนอก มหาวิทยาลัย ควรอำนวยความสะดวกในด้านการติดต่อขอยืมมาให้ใช้ได้ง่าย ไม่มีขั้นตอนยุ่งยากมาก (11 คน)

3.6.7 บุคลากรผู้รับผิดชอบงานสัตตทัศน์ ควรเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและมีวิถุฒของนักบริการ (11 คน)

3.6.8 หน่วยงานสัตตทัศน์ ควรจัดทำรายชื่อ หรือข้อมูลใหม่ ๆ เกี่ยวกับสัตตทัศน์ เพื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่อย่างต่อเนื่อง (10 คน)

การทดสอบสมมติฐาน

จากสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่า ความต้องการ การจะใช้ และปัญหาในการใช้สัตตทัศน์ของอาจารย์สาขาเกษตรในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ กลุ่มสาขาพืช กลุ่มสาขาสัตว์ กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ และกลุ่มสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องทางการเกษตรนั้นแตกต่างกัน ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบ ความต้องการ และการใช้ในด้าน

วัตถุประสงค์ (ตารางที่ 8) รูปแบบ (ตารางที่ 9) เนื้อหาวิชา (ตารางที่ 10 - ตารางที่ 15) แหล่งวัสดุทัศนวัสดุ (ตารางที่ 16 - ตารางที่ 20) และการเข้าถึงวัสดุทัศนวัสดุ (ตารางที่ 21- ตารางที่ 24) รวมทั้งปัญหาในการใช้วัสดุทัศนวัสดุ (ตารางที่ 25 - ตารางที่ 33) ว่าแตกต่างกันหรือไม่แตกต่างกันไปตามสมมติฐาน ผลการทดสอบสมมติฐาน ปรากฏว่า บางส่วนเป็นไปตามสมมติฐาน และบางส่วนไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ดังนี้คือ

1. วัตถุประสงค์ในการใช้วัสดุทัศนวัสดุ เป็นไปตามสมมติฐาน คือ อาจารย์สาขาเกษตร มีวัตถุประสงค์ในการใช้วัสดุทัศนวัสดุ ไม่แตกต่างกันทุกวัตถุประสงค์

2. รูปแบบวัสดุทัศนวัสดุ ที่อาจารย์ใช้และต้องการ 14 รูปแบบ มีทั้งที่เป็นไปตามสมมติฐาน และ ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ดังนี้ คือ

2.1 การใช้ พบว่า รูปแบบที่อาจารย์ใช้มีความแตกต่างกัน 4 รูปแบบ คือ สไลด์ ภาพโปร่งใส เทปบันทึกภาพ และ ภาพยนตร์ ส่วนอีก 10 รูปแบบ พบว่าไม่แตกต่างกัน

2.2 ความต้องการ พบว่ารูปแบบที่อาจารย์ต้องการมีความแตกต่างกัน 3 รูปแบบ คือ สไลด์ ภาพโปร่งใส และ เทปบันทึกภาพ ส่วนที่เหลืออีก 11 รูปแบบพบว่าไม่แตกต่างกัน

3. เนื้อหาวิชาของวัสดุทัศนวัสดุ ที่อาจารย์ใช้และต้องการทั้ง 5 กลุ่มเนื้อหาวิชาใหญ่ ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน เกือบทุกกลุ่ม ยกเว้น กลุ่มเนื้อหาสาขาวิชาอื่น ๆ ที่พบว่าอาจารย์มีระดับการใช้ไม่แตกต่างกัน ดังนี้

3.1 การใช้ พบว่าเนื้อหาวิชาที่อาจารย์ใช้มีความแตกต่างกัน 4 กลุ่มเนื้อหาวิชาใหญ่ คือ เนื้อหาวิชาทางสาขาพืช สาขาสัตว์ สาขาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องทางการเกษตร ส่วนอีก 1 กลุ่มเนื้อหาวิชา คือ กลุ่มเนื้อหาวิชาทางสาขาวิชาอื่น ๆ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

3.2 ความต้องการ พบว่าเนื้อหาวิชาที่อาจารย์ต้องการมีความแตกต่างกันทั้ง 5 กลุ่มเนื้อหาวิชาใหญ่ คือ เนื้อหาวิชาทางสาขาพืช สาขาสัตว์ สาขาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องทางการเกษตร และสาขาวิชาอื่น ๆ

4. แหล่งสารสนเทศวัสดุ ที่อาจารย์ใช้และต้องการทั้ง 3 แหล่งใหญ่ มีทั้งที่เป็นไปตามสมมติฐาน และไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ดังนี้คือ

4.1 การใช้ พบว่าแหล่งสารสนเทศวัสดุที่อาจารย์ใช้มีความแตกต่างกัน 1 แหล่งใหญ่ คือ แหล่งสารสนเทศวัสดุกายในมหาวิทยาลัย ส่วนอีก 2 แหล่งใหญ่คือ แหล่งสารสนเทศวัสดุส่วนตัว และ แหล่งสารสนเทศวัสดุกายนอกมหาวิทยาลัย พบว่าไม่แตกต่างกัน

4.2 ความต้องการ พบว่าแหล่งสารสนเทศวัสดุที่อาจารย์ต้องการมีความแตกต่างกัน 2 แหล่งใหญ่ คือ แหล่งสารสนเทศวัสดุกายในมหาวิทยาลัยและแหล่งสารสนเทศวัสดุกายนอกมหาวิทยาลัย ส่วนอีก 1 แหล่งใหญ่ คือ แหล่งสารสนเทศวัสดุส่วนตัว พบว่าไม่แตกต่างกัน

สำหรับแหล่งสารสนเทศวัสดุย่อยภายใต้แต่ละแหล่งใหญ่ที่พบว่า เป็นไปตามสมมติฐานและไม่เป็นไปตามสมมติฐานมีดังนี้ คือ

แหล่งสารสนเทศวัสดุกายในมหาวิทยาลัย ที่อาจารย์ใช้ 5 แหล่งย่อย พบว่าไม่แตกต่างกันเกือบทุกแหล่ง คือ หน่วยบริการสารสนเทศของคณะ หน่วยบริการสารสนเทศศึกษากลางของมหาวิทยาลัย หน่วยบริการสารสนเทศของหอสมุดกลาง และ หน่วยบริการสารสนเทศของห้องสมุดคณะ ยกเว้น หน่วยบริการสารสนเทศของภาควิชาที่สังกัด พบว่ามีความแตกต่างกัน

สำหรับความต้องการนั้นพบว่าอาจารย์มีความต้องการแตกต่างกัน 2 แหล่งคือ หน่วยบริการสารสนเทศศึกษากลางของมหาวิทยาลัย และหน่วยบริการสารสนเทศของหอสมุดกลาง ส่วนอีก 3 แหล่ง พบว่าไม่แตกต่างกัน

แหล่งสารสนเทศวัสดุกายนอกมหาวิทยาลัย มีเพียงแหล่งเดียวที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน คือ อาจารย์สาขาเกษตรต้องการแหล่งสารสนเทศขององค์การต่างประเทศแตกต่างกัน

แหล่งสารสนเทศวัสดุส่วนตัว เป็นไปตามสมมติฐานทุกแหล่ง คือ อาจารย์สาขาเกษตร ใช้และต้องการแหล่งสารสนเทศส่วนตัว ไม่แตกต่างกัน

5. วิธีเข้าถึงสารสนเทศ ที่อาจารย์ใช้และต้องการ 3 วิธีใหญ่ มีทั้งที่เป็นไปตามสมมติฐานและไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ดังนี้คือ

5.1 การใช้ พบว่าวิธีการเข้าถึงสารสนเทศที่อาจารย์ใช้มีความแตกต่างกัน 2 วิธีใหญ่ คือ วิธีการเข้าถึงสารสนเทศโดยอาศัยบุคคล และวิธีการเข้าถึงสารสนเทศโดยอาศัยคู่มือช่วยค้น ส่วนอีก 1 วิธีใหญ่ คือ วิธีการเข้าถึงสารสนเทศโดยอาศัยการติดตามข่าวสาร พบว่าไม่แตกต่างกัน

5.2 ความต้องการ พบว่าวิธีการเข้าถึงสารสนเทศที่อาจารย์ต้องการมีความแตกต่างกัน 1 วิธีใหญ่ คือ วิธีการเข้าถึงสารสนเทศโดยอาศัยบุคคล ส่วนอีก 2 วิธีใหญ่ คือ วิธีการเข้าถึงสารสนเทศโดยอาศัยการติดตามข่าวสาร และวิธีการเข้าถึงสารสนเทศโดยอาศัยคู่มือช่วยค้น พบว่าไม่แตกต่างกัน

สำหรับวิธีการย่อยภายใต้แต่ละวิธีใหญ่ที่พบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานมีดังนี้

วิธีการเข้าถึงสารสนเทศโดยอาศัยบุคคล ที่อาจารย์ใช้ 6 วิธีย่อยพบว่าไม่แตกต่างกันเกือบทุกวิธี คือ วิธีการเข้าถึงสารสนเทศโดยขอคำปรึกษาและคำแนะนำจากบรรณารักษ์ นักวิชาการสารสนเทศศึกษา เพื่อนร่วมงาน และผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ และสอบถามจากตัวแทนจำหน่าย ยกเว้น วิธีการเข้าถึงสารสนเทศโดยขอความช่วยเหลือจากบุคลากรผู้ให้บริการสารสนเทศให้ช่วยค้นหา พบว่ามีความแตกต่างกัน

สำหรับความต้องการนั้นพบว่าอาจารย์มีความต้องการแตกต่างกัน 2 วิธี คือ วิธีการเข้าถึงสารสนเทศโดยขอความช่วยเหลือจากบุคลากรผู้ให้บริการสารสนเทศให้ช่วยค้นหา และสอบถามจากตัวแทนจำหน่าย

วิธีการเข้าถึงสารสนเทศโดยอาศัยคู่มือช่วยค้น เป็นไปตามสมมติฐานทุกวิธี คือ อาจารย์ใช้และต้องการวิธีการเข้าถึงสารสนเทศ ไม่แตกต่างกัน

วิธีการเข้าถึงสารสนเทศโดยอาศัยการติดตามข่าวสาร มีเพียงวิธีเดียวที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน คือ อาจารย์ใช้รายการแนะนำสารสนเทศในวารสาร และหนังสือพิมพ์แตกต่างกัน

6. ปัญหาการใช้สื่อดัดทัศนวิสัย ที่อาจารย์ประสบมี 5 ปัญหาใหญ่ เป็นไปตามสมมติฐาน 3 ปัญหา คือ อาจารย์สาขาเกษตรประสบปัญหา ด้านเนื้อหาสื่อดัดทัศนวิสัย การเข้าถึงสื่อดัดทัศนวิสัย และปัญหาอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ส่วนปัญหาที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน มี 2 ปัญหาใหญ่ คือ รูปแบบสื่อดัดทัศนวิสัย และ แหล่งสื่อดัดทัศนวิสัย พบว่าอาจารย์สาขาเกษตร ประสบแตกต่างกัน

สำหรับปัญหาย่อย ภายใต้ปัญหาใหญ่แต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า เป็นไปตามสมมติฐาน เป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นปัญหาย่อย การยืมสื่อดัดทัศนวิสัย มีขั้นตอนยุ่งยากมาก เพียงปัญหาเดียวที่ อาจารย์ประสบแตกต่างกัน

จากผลการทดสอบสมมติฐานในด้านรูปแบบ เนื้อหาวิชา แหล่งสื่อดัดทัศนวิสัย วิธีการเข้าถึง และปัญหาในการใช้สื่อดัดทัศนวิสัย ดังกล่าวข้างต้น อาจสรุปได้ว่า มีความแตกต่างกันในการใช้และความต้องการของอาจารย์สาขาเกษตรแต่ละกลุ่มดังนี้

รูปแบบสื่อดัดทัศนวิสัย พบว่า อาจารย์กลุ่มสาขาสัตวศาสตร์ใช้และต้องการ ภาพโปร่งใส สไลด์ และ เทปบันทึกภาพ มากกว่าอาจารย์กลุ่มสาขาอื่นบางกลุ่มสาขาวิชา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เนื้อหาวิชาทางสาขาสัตวศาสตร์ ส่วนใหญ่จะศึกษาถึง ลักษณะโครงสร้างของระบบต่าง ๆ ของสัตว์ สรีรวิทยา ชีววิทยาของสัตว์ และพืช ซึ่งมีความละเอียด ซับซ้อนยากแก่การเข้าใจ ถ้าใช้การ บรรยายเพียงอย่างเดียวไม่สามารถสื่อให้เข้าใจได้ชัดเจน ฉะนั้นอาจารย์กลุ่มสาขาสัตวศาสตร์จึงใช้และ ต้องการสื่อดัดทัศนวิสัยทั้ง 3 รูปแบบ มากกว่าอาจารย์กลุ่มอื่นบางกลุ่มสาขาวิชา โดยเฉพาะ สไลด์ และ เทปบันทึกภาพ ช่วยให้ผู้เรียนได้เห็นทั้งภาพและเสียงที่สัมพันธ์กันเป็นเรื่องราวต่อเนื่อง เข้าใจง่าย

เนื้อหาวิชาสื่อดัดทัศนวิสัย พบว่า อาจารย์แต่ละกลุ่มสาขาวิชาใช้และต้องการกลุ่ม เนื้อหาวิชาแตกต่างกันไปตามกลุ่มสาขาวิชาที่สอน ซึ่งหมายความว่า อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาใด ย่อมใช้และต้องการ เนื้อหาวิชาที่ตรงกับสาขาวิชาที่ตนสอนมากกว่าอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาอื่น นอกจากนี้ ยังพบว่าอาจารย์กลุ่มสาขาพืช นอกจากใช้และต้องการกลุ่ม เนื้อหาวิชาทางสาขาพืชแล้ว ยังใช้และต้องการกลุ่ม เนื้อหาวิชาอื่น เกือบทุกกลุ่มมากกว่าอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาอื่นบางกลุ่มสาขา วิชา

นอกจากนี้อาจารย์แต่ละกลุ่มสาขาวิชายังต้องการใช้เนื้อหาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับหลักสูตร เนื้อหาวิชาที่อาจารย์แต่ละกลุ่มสอนอยู่อีกด้วย

แหล่งวัสดุทัศนวัสดุ พบว่า อาจารย์กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการใช้และต้องการแหล่งวัสดุทัศนวัสดุ ทุกแหล่งมากกว่ากลุ่มอื่น

เมื่อพิจารณาแหล่งวัสดุทัศนวัสดุย่อยภายในมหาวิทยาลัย พบว่า อาจารย์กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการใช้และต้องการเกือบทุกแหล่งมากกว่า อาจารย์กลุ่มสาขาอื่น บางกลุ่มสาขาวิชา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์การอาหาร และโภชนาการ เป็นกลุ่มเดียวที่ต้องการใช้แหล่งวัสดุทัศนวัสดุภายในมหาวิทยาลัยทุกแห่งย่อยในระดับมาก

วิธีการเข้าถึงวัสดุทัศนวัสดุ พบว่า อาจารย์กลุ่มสาขาสัตวศาสตร์ใช้และต้องการวิธีการเข้าถึงวัสดุทัศนวัสดุ โดยอาศัยบุคคลมากกว่าอาจารย์กลุ่มสาขาอื่นบางกลุ่มสาขาวิชา

เมื่อพิจารณาวิธีการย่อยในการเข้าถึงวัสดุทัศนวัสดุโดยอาศัยบุคคล พบว่า อาจารย์กลุ่มสาขาสัตวศาสตร์ ใช้และต้องการวิธีการขอความช่วยเหลือจากบุคลากรผู้ให้บริการให้ช่วยค้นหา มากกว่าอาจารย์กลุ่มอื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์กลุ่มสาขาสัตวศาสตร์ ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทางการทำงานน้อย คือ อยู่ระหว่าง 1-5 ปี เป็นอาจารย์เพิ่งบรรจุใหม่ จึงอาจขาดประสบการณ์ในการใช้สื่อและอาจไม่คุ้นเคยกับการใช้วัสดุทัศนวัสดุ จึงทำให้ใช้และต้องการ เข้าถึงวัสดุทัศนวัสดุ โดยขอความช่วยเหลือจากบุคลากรผู้ให้บริการวัสดุทัศนวัสดุ

ปัญหาการใช้วัสดุทัศนวัสดุ พบว่า อาจารย์กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ ประสบปัญหารูปแบบวัสดุทัศนวัสดุที่ใช้ และ แหล่งวัสดุทัศนวัสดุที่ใช้มากกว่า อาจารย์กลุ่มสาขาอื่น และ ยังประสบปัญหาย่อย การยืมวัสดุทัศนวัสดุจากแหล่งวัสดุทัศนวัสดุภายนอกมหาวิทยาลัย มีขั้นตอนยุ่งยากมาก มากกว่าอาจารย์กลุ่มสาขาอื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาจารย์กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ เป็นกลุ่มเดียวเท่านั้นที่มีวัตถุประสงค์ในการใช้วัสดุทัศนวัสดุ เพื่อประกอบการผลิตผลงานทางวิชาการ เช่น งานวิจัย บทความ ตำรา และ สื่อสารการศึกษาอยู่ในระดับมากอีกด้วย จึงอาจจำเป็นต้องใช้สื่อหลายรูปแบบมาประกอบการผลิตผลงานทางวิชาการ ในวัตถุประสงค์ดังกล่าว แต่เนื่องจากหน่วยบริการวัสดุทัศนวัสดุของ

ภาควิชา หรือคณะ ซึ่งเป็นแหล่งที่อาจารย์ใช้และต้องการมากนั้น มีสื่อไว้ให้บริการเพียงบางรูปแบบ ซึ่งอาจารย์ไม่ต้องสนองความต้องการและการใช้ของอาจารย์กลุ่มสาขาวิชานี้ได้ จึงทำให้อาจารย์ประสบปัญหามากกว่าอาจารย์กลุ่มสาขาอื่น

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติ

ผู้บริหารงานสารสนเทศ บุคลากร และนักวิชาการสารสนเทศศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการ และการจัดบริการสารสนเทศในแหล่งบริการสารสนเทศภายในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เพื่อส่งเสริมให้มีการใช้มากขึ้น ได้ดังนี้

1. ในด้านการจัดหา

หน่วยบริการสารสนเทศ ควรมีการจัดหาสารสนเทศให้ตอบสนองความต้องการและการใช้ของอาจารย์สาขาเกษตรในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐอย่างเพียงพอ และหลากหลาย โดย

1.1 ด้านรูปแบบ ควรพิจารณาจัดหา ภาพโปสเตอร์ สไลด์ และเทปบันทึกภาพให้บริการเพิ่มมากขึ้น โดยจัดหาให้มีเนื้อหาวิชาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการใช้งานของอาจารย์สาขาเกษตร กลุ่มสาขาวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน การฝึกอบรม การสัมมนา และการบรรยายทางวิชาการ เพื่อเอื้ออำนวยต่อการสอนและการปฏิบัติงานของอาจารย์มากขึ้น

1.2 ด้านเนื้อหาวิชา ควรผลิตหรือจัดหาสารสนเทศในสาขาวิชาต่าง ๆ ให้กระจายครอบคลุมทุกสาขาวิชาทางด้านการเกษตร และมีเนื้อหาที่ทันสมัย ทั้งนี้ควรพิจารณาจัดหาสารสนเทศ เนื้อหาวิชาทางสาขาเกษตรต่อไปนี้ เพิ่มมากขึ้น คือ เนื้อหาวิชา พืชสวน พืชไร่ สัตวแพทยศาสตร์และการสุขาภิบาลสัตว์ สัตวบาล วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร พัฒนาผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเกษตรและเทคโนโลยีการบรรจุ ส่วนสาขาวิชาอื่น ๆ ที่ควรพิจารณาจัดหา หากสามารถทำได้ คือ ดาราศาสตร์ สถิติ และภาษา

2. ในด้านการจัดบริการ

เนื่องจากอาจารย์สาขาเกษตร มีชั่วโมงการสอนมาก จึงมีข้อจำกัดด้านเวลาในการค้นหา หรือติดตามสื่อ เพื่อใช้ประกอบการสอน ดังนั้นการบริการต่าง ๆ ของหน่วยงานสารสนเทศฯ ภายในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จึงควรมีการปรับปรุงการจัดบริการเพื่อช่วยให้ผู้ใช้ประหยัดเวลาในการค้นคว้า โดยแต่ละหน่วยงานควรดำเนินการดังนี้

2.1 หน่วยบริการสารสนเทศศึกษากลางของมหาวิทยาลัย และหน่วยบริการสารสนเทศฯ ของสำนักหอสมุด ควร

2.1.1 จัดเตรียมอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อการใช้ และเพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้ควรมีบุคลากรช่วยในการจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับใช้สอน

2.1.2 จัดเตรียมคู่มือช่วยค้นหาให้หลากหลาย เพียงพอ เพื่อใช้ในการเข้าถึงสารสนเทศฯ ได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยเฉพาะบัตรรายการสารสนเทศฯ ควรทำให้ครบชุด ทั้งบัตรชื่อเรื่อง บัตรเรื่อง และบัตรผู้แต่ง รวมทั้งจัดทำบรรณานุกรมสารสนเทศฯ เฉพาะสาขา เพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้

2.1.3 จัดทำรายชื่อแหล่งที่ให้บริการสารสนเทศฯ และรายชื่อของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่าง ๆ ไว้ให้บริการในส่วนกลางรวมทั้งอาจจัดส่งใบให้ตามหน่วยบริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย เช่น หน่วยบริการสารสนเทศฯ ของภาควิชาและของคณะ

2.1.4 ประชาสัมพันธ์บริการสารสนเทศฯ ของหน่วยงานในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ในรูปของจดหมายข่าว แผ่นพับ และแผ่นปลิว เป็นต้น ตลอดจนจัดทำรายชื่อสารสนเทศฯ ใหม่ ๆ ส่งเผยแพร่ให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย เพื่อให้อาจารย์และผู้สนใจสามารถทราบข้อมูลเกี่ยวกับสารสนเทศฯ และสามารถติดตามขอใช้สารสนเทศฯ ต่อไป

2.2 หน่วยบริการสารสนเทศฯ ของคณะควรช่วยอำนวยความสะดวกในการใช้สารสนเทศฯ โดยการรวบรวมรายชื่อสารสนเทศฯ ที่ผลิตโดยหน่วยบริการสารสนเทศฯ ของคณะ และหน่วยบริการสารสนเทศฯ ต่าง ๆ มาให้บริการให้มากที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ และจัดส่งให้แก่หน่วยบริการสารสนเทศฯ ของภาควิชา เพื่อช่วยให้การค้นสะดวกและรวดเร็ว รวมทั้งอาจช่วยติดต่อขอยืมสารสนเทศฯ ให้อาจารย์ในคณะด้วย และหากเป็นไปได้ ควรมีบุคลากรไว้คอยช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการใช้สารสนเทศฯ ด้วย

3. ในด้านความร่วมมือ

ควรมีความร่วมมือกันระหว่างหน่วยบริการโลหิตทัศนวัสดุ ภายในมหาวิทยาลัยและ
ภายนอกมหาวิทยาลัย ในการจัดส่งรายชื่อโลหิตทัศนวัสดุ ทางสาขาเกษตร เพื่อแลกเปลี่ยนกัน
ภายในกลุ่มห้องสมุด และหน่วยบริการโลหิตทัศนวัสดุทางการเกษตร

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยความต้องการและการใช้โลหิตทัศนวัสดุของนิสิตสาขาเกษตรใน
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบกับของอาจารย์สาขาเกษตรว่า
สอดคล้องหรือแตกต่างกันอย่างไร และเพื่อให้หน่วยงานโลหิตทัศนวัสดุภายในสถาบันอุดมศึกษาของ
รัฐสามารถจัดหาและจัดบริการโลหิตทัศนวัสดุ ให้สอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์และนิสิต
สาขาเกษตรในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
2. ควรทำการวิจัยถึง การดำเนินงานของหน่วยโลหิตทัศนวัสดุ ภายในสถาบันอุดม
ศึกษาของรัฐ รวมทั้งปัญหาในการดำเนินงาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย